

PLAN PRAKTYKI OBSERWACYJNEJ, ASYSTENCKIEJ I METODYCZNEJ**Terapia pedagogiczna i rewalidacja**

STUDIA PODYPLOMOWE

Wymiar praktyki	Praktyka obejmuje trzy komponenty: (120 godzin praktyk) SEMESTR I – praktyka obserwacyjna (30 godzin) -2 ECTS SEMESTR II – praktyka asystencka (45 godzin) – 3 ECTS SEMESTR III – praktyka asystencko –pedagogiczne (metodyczna) (45 godzin) – 3 ECTS
Forma zaliczenia	zaliczenie z oceną
Miejsce praktyki	Słuchacze studiów podyplomowych powinni odbyć praktyki kształtujące kompetencje opiekuńczo – wychowawcze, terapeutyczne i dydaktyczne, w wybranych przez siebie placówkach oświatowych tj. w placówkach, gdzie pracuje się z dziećmi lub młodzieżą z trudnościami w nauce, z zaburzeniami sensorycznymi, z chorobami przewlekłymi, ze sprzężonymi deficytami rozwojowymi, z niepełnosprawnością intelektualną, z dysfunkcjami narządu ruchu i ze szczególnymi uzdolnieniami. Studia przygotowują do pracy z uczniem zdolnym a także nieprzystosowanym społecznie.
W trakcie praktyk Słuchacz realizuje następujące formy aktywności	W planie realizacji praktyki Słuchacz wykazuje realizację praktyki poprzez takie formy, jak: <ul style="list-style-type: none"> – konsultacje z dyrektorem szkoły, opiekunem praktyk, psychologiem, nauczycielami poszczególnych przedmiotów – obserwacje zajęć indywidualnych, lekcji, zajęć pozalekcyjnych, lekcji wychowawczej i innych form pracy z uczniem z trudnościami w nauce czy dysfunkcjami narządu ruchu, a także z uczniem zdolnym w szkole lub placówce - pod kontem procesu diagnozy i projektowania terapii – asystowanie specjalistom (psychologowi, logopedzie, pedagogom, rehabilitantom i innym) w prowadzeniu zajęć indywidualnych, lekcji, zajęć pozalekcyjnych, lekcji wychowawczej i innych form pracy z uczniem z trudnościami w nauce czy dysfunkcjami narządu ruchu, a także z uczniem zdolnym w szkole lub placówce – samodzielne przygotowanie i przeprowadzenie różnych form zajęć dla w/w uczniów
Cele praktyki	
<p>Celem praktyki jest gromadzenie doświadczeń związanych z pracą dydaktyczno-wychowawczą nauczyciela i konfrontowanie nabytej wiedzy z zakresu dydaktyki (metodyki nauczania) przedmiotu (rodzaju zajęć) z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym. Praktyka pedagogiczna jest realizowana w zależności od etapu edukacyjnego, którego dotyczy kształcenie, w przedszkolu, szkole lub placówce realizującej kształcenie na danym etapie edukacyjnym lub etapach edukacyjnych (np. centra pomocy psychologiczno-pedagogicznej, pracownie terapii pedagogicznej, poradnie psychologiczno-pedagogiczne), zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>Rozporządzeniem MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z dnia 25 sierpnia 2017 r. poz. 1591),</i> – <i>Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.(Dz.U. 2017r. poz. 1652)</i> 	
<p>Celami szczegółowymi praktyki są zapoznanie Słuchacza ze specyfiką pracy pedagoga-terapeuty, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organizacją zajęć terapii pedagogicznej, – konstruowaniem planów terapeutycznych: okresowych, rocznych i innych, – tworzeniem planów wsparcia rozwoju dziecka z trudnościami wynikającymi z nieharmonijnego rozwoju, – rozpoznawaniem zaburzeń rozwoju języka, dysleksji, dyskalkulii i innych, – stymulacją rozwoju psychofizycznego dziecka, – doбором metod pracy terapeutycznej, 	

- doborem zabaw i gier dydaktycznych, pomocy multimedialnych,
- prowadzeniem dokumentacji pedagogicznej,
- prowadzeniem działań edukacyjnych, profilaktycznych – pogadanek dla rodziców na temat zaburzeń rozwoju dzieci i młodzieży np. metod wspierania nauki czytania, pisania, liczenia, rozwoju komunikacji i innych.

Zadania i sposób realizacji praktyki:

A. Praktyka obserwacyjna ma na celu zapoznanie Słuchacza ze specyfiką pracy, sposobem funkcjonowania, organizacją pracy oraz zadaniami realizowanymi przez ośrodek, szkołę i przedszkole.

W trakcie praktyki obserwacyjnej Słuchacz:

- zapoznaje się z działalnością statutową, stopniem organizacyjnym, bazą lokalową, infrastrukturą ośrodka, szkoły i przedszkola,
- poznaje zakres obowiązków pracowników, przepisy dotyczące bhp i p.poż., regulaminy i zwyczaje obowiązujące w w/w placówkach oraz wymaganą od terapeuty pedagogicznego;
- uczestniczy w przedsięwzięciach realizowanych przez opiekuna praktyk, poznaje warsztat pracy i sposób realizowania zadań na stanowisku nauczyciela (specjalisty);
- obserwuje zajęcia prowadzone przez opiekuna praktyk, sposób rozpoznawania indywidualnych potrzeb dzieci, motywowania dzieci, dynamikę grupy, sposób sprawowania opieki nad dziećmi zapewniającej im bezpieczeństwo,
- wykonuje zadania zlecone przez opiekuna praktyk i dokumentuje ich wykonanie w obowiązującej dokumentacji praktyk.

B. Praktyka asystencka ma na celu współuczestniczenie Słuchacza w projektowaniu i prowadzeniu sytuacji edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz zadań realizowanych przez terapeutę pedagogicznego w ośrodku, szkole, przedszkolu.

W trakcie praktyki asystenckiej Słuchacz zapoznaje się ze specyfiką pracy z dziećmi w wieku od 3-6 lat (przedszkole), oraz z dziećmi w młodszym wieku szkolnym, uczestniczy w realizowanych przez te instytucje zadaniach opiekuńczo /wychowawczo/dydaktycznych i rewalidacyjnych oraz organizacyjnych między innymi:

- poznaje podstawy programowe oraz programy obowiązujące w szkole i przedszkolu;
- poznaje sposoby stosowania w praktyce poznanych w czasie studiów metod, form – poprzez; obserwowanie i samodzielne (prowadzenie) wykonywanie prostych zadań zleconych przez opiekuna praktyk;
- obserwuje pracę terapeuty pedagogicznego z uczniami (dziećmi) w różnym wieku; prowadzenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych oraz zajęć o charakterze rewalidacyjnym;
- opracowuje i przygotowuje pomoce i materiały do pracy z dziećmi (uczniami)
- uczy się rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów (dzieci) w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów;
- współpracuje w podejmowaniu działań na rzecz uczniów (dzieci) ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – uczy się prowadzić obserwację pedagogiczną oraz pracę indywidualną – doskonali umiejętność jej rozpoznawania, planowania i dokumentowania;
- doświadcza pierwszych bezpośrednich kontaktów z uczniami (dziećmi), uczy się metod w postępowaniu z nimi;
- asystuje opiekunowi praktyk we wszystkich czynnościach wykonywanych z dziećmi zarówno w budynku jak i poza nim;
- uczestniczy w wywiadach prowadzonych przez specjalistów, obserwuje ich pracę, poznaje narzędzia oraz sposoby komunikowania i współpracy z rodziną dziecka;
- poznaje formy spędzania wolnego czasu przez dzieci, zajęcia w kołach zainteresowań, zajęcia terapeutyczne, rewalidacyjne;
- współpracuje w przygotowaniu i prowadzeniu imprez, wycieczek, festynów i innych przedsięwzięć prowadzonych z udziałem dzieci lub dla dzieci.

Student przygotowując się do obserwacji oraz zajęć prowadzonych w ramach samodoskonalenia winni zapoznać się z literaturą dotyczącą metodyki oraz problematyki indywidualnego wspierania rozwoju dziecka i kierowania zespołem dziecięcym.

Student wykonuje zadania zlecone przez opiekuna praktyk i dokumentuje ich wykonanie w obowiązującej dokumentacji praktyk.

C. Praktyka metodyczna - doskonaląca ma na celu potwierdzenie umiejętności Słuchacza nabytych podczas studiów oraz dotychczasowych praktyk w samodzielnym planowaniu i organizowaniu działań edukacyjnych i kompensacyjnych.

W trakcie praktyki doskonalącej Słuchacz planuje i organizuje działania sprzyjające rozwojowi kompetencji oraz potencjału (dzieci) uczniów w celu podnoszenia efektywności uczenia się i poprawy ich funkcjonowania pod kontrolą opiekuna praktyk. Uczy się odpowiedzialności za własne przygotowanie do pracy, podejmowane decyzje i prowadzone działania oraz ich skutki między innymi:

- analizuje zaobserwowane lub doświadczane sytuacje lub zdarzenia z udziałem uczniów (dzieci) – podejmuje się ich interpretacji,
- w porozumieniu z opiekunem praktyk podejmuje decyzje o charakterze interwencyjny w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa, konfliktu, nieprzestrzegania ustalonych zasad,
- projektuje i prowadzi zajęcia w oparciu o samodzielnie opracowane konspekty z przygotowane ćwiczenia z wykorzystaniem samodzielnie zaprojektowanych pomocy i narzędzi,
- poszukuje innowacyjnych rozwiązań metodycznych i organizacyjnych, potrafi uzasadnić ich zastosowanie,
- pod kontrolą opiekuna stażu prowadzi obserwację pedagogiczną, odnotowuje jej wyniki, planuje działania w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęć korekcyjno kompensacyjnych i innych zajęć o charakterze terapeutycznym i rewalidacyjnym,
- ocenia własne postępowanie w toku realizowanych przedsięwzięć, zadań, sytuacji edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych diagnostycznych, terapeutycznych i rewalidacyjnych;
- omawia i prezentuje zgromadzone doświadczenia;
- potrafi określić mocne i słabe strony oraz wnioski.

Słuchacz wykonuje zadania zlecone przez opiekuna praktyk i dokumentuje ich wykonanie w obowiązującej dokumentacji praktyk.

Warunki i termin zaliczenia praktyki

- Przed przystąpieniem do realizacji praktyki obserwacyjno-asystenckiej i metodycznej, Słuchacz zobowiązany jest poinformować Instytut Pedagogiki oraz opiekuna praktyk o terminie i miejscu ich realizacji.
- Praktykę zalicza w indeksie uczelniany opiekun praktyki na podstawie dokumentacji przedłożonej przez Słuchacza (w tym ocen zaproponowanych przez nauczycieli przedszkola oraz szkoły), rozmowy dotyczącej przebiegu praktyki, samooceny.
- Ocena uzyskiwana jest ze średniej arytmetycznej uzyskanej na podstawie:
  - oceny wystawionej przez nauczyciela (opiekuna praktykanta na poziomie przedszkolnym)
  - oceny wystawionej przez nauczyciela (opiekuna praktykanta na poziomie szkolnym)
  - oceny protokołów z obserwowanych zajęć
  - oceny scenariuszy zajęć
  - oceny prowadzenia dziennika praktyk
  - oceny rozmowy dotyczącej przebiegu praktyk
- samooceny dokonanej przez Słuchacza zgodnie z kryteriami oceniających go opiekunów praktyk
- Zaliczenie praktyk student uzyskuje na koniec semestru
- **Uwaga!** Słuchacz dokumentuje przebieg praktyki na drukach do tego celu opracowanych. Wielkość rubryk w dzienniku praktyk oraz protokołach można regulować zgodnie z potrzebami wynikającymi z indywidualnego przebiegu praktyki.

Wykaz dokumentów, które student zobowiązany jest przedstawić do zaliczenia praktyki
<ul style="list-style-type: none">
– Potwierdzenie realizacji praktyki metodycznej.
– Opinie i oceny wystawione przez opiekunów praktyk w w/w placówkach.
– Dzienniki praktyk poświadczone podpisem opiekuna praktyki.
– Protokoły obserwacyjne z zajęć w oddziale przedszkolnym/klasie czy grupie terapeutycznej wraz z uwagami metodycznymi
– Szczegółowe scenariusze (wraz z załącznikami) samodzielnie przeprowadzonych zajęć,
Wykaz archiwizowanych dokumentów
<ul style="list-style-type: none">
– Indywidualny arkusz oceny Słuchacza
– Potwierdzenie realizacji praktyki obserwacyjno-asystenckiej i metodycznej.
– Opinie i oceny wystawione przez opiekunów praktyk w placówkach.
– Dzienniki praktyk poświadczone podpisem opiekuna praktyki.
– Przykładowe protokoły obserwacyjne z zajęć w wybranej klasie, grupie oraz oddziale przedszkolnym wraz z uwagami metodycznymi – 5 protokołów.
– Przykładowy scenariusz (wraz z załącznikami) samodzielnie przeprowadzonych zajęć – 5 scenariuszy.